

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1518/2016
13.09.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Радомир Рака Спасојевић из ..., против туженог – противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Славица Ћировић из ..., ради укидања права службености по тужби и утврђења права службености по противтужби, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 285/2014 од 20.05.2015. године, у седници одржаној 13.09.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог-противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 285/2014 од 20.05.2015. године у преиначујућем делу и одлуци о трошковима поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву – Судске јединице у Мионици П 2828/12 од 04.11.2013. године, ставом 1. изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да тужени нема право стварне службености пролаза колима, пешице, прогона стоке, запрежним возилима, пољопривредним машинама и теретним возилима, било којим путним правцем почев од кп бр.... преко кп бр. ... до кп бр. ... КО ..., својина туженог, па преко кат. парцела број ..., ... и ... КО ..., својина тужиоца, до кп бр. ... КО ..., својина туженог; што би тужени био дужан признати и убудуће се уздржати од пролаза овим парцелама. Ставом 2. изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се укине као непотребно право стварне службености пролаза колима, пешице, прогона стоке, запрежним возилима, пољопривредним машинама и теретним возилима, било којим путним правцем означеним као у ставу 1. изреке а који је одређен назначеним детаљним тачкама са координатама. Ставом 3. изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да се утврди да тужени има право службености за пролаз колима, пешице, прогон стоке, пољопривредним машинама, запрежним и теретним возилима, а ради доласка у повласну парцелу ... од јавног пута који носи ознаку кп.бр. ... КО ..., преко послужне парцеле тужиоца број ... целом ширином и дужином што је тужени дужан признати и трпети. Ставом 4. изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да тужени нема право службености пролаза на исти начин описан као у ставу трећем изреке постојећим путним правцем који се

простире преко катастарских парцела број ..., ..., ... и ... КО ..., почев од јавног пута број ..., а који путни правац је одређен детаљним тачкама са назначеним координатама, у ширини већој од 2,88 метара, што би тужени био дужан признати и трпети. Ставом 5. изреке, усвојен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца па је утврђено да он има право сталне службености пута за пролаз колски, пољопривредним машинама, пешице и прогон стоке, преко назначених катастарских парцела КО ... све до кат. парцеле број ... асфалтног пута где се завршава у дужини од 315 метара и ширини око 3 метра, чије ивице путног правца (десна и лева ивица) су означене детаљним тачкама, што је тужилац – противтужени дужан да призна, трпи и да се убудуће уздржи од ометања туженог – противтужиоца у вршењу овог права. Ставом 6. изреке, тужилац – противтужени је обавезан да туженом – противтужиоцу на име накнаде трошкова спора исплати 214.500,00 динара у париционом року.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж бр.285/2014 од 20.05.2015. године, ставом првим изреке, наведена првостепена пресуда је потврђена у ставовима првом, трећем и четвртном изреке и у том делу жалба тужиоца – противтуженог одбијена је као неоснована. Ставом другим изреке, наведена првостепена пресуда је преиначена у делу који се односи на став 2. изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и укинута као непотребно право стварне службености пролаза колима, пешице, прогона стоке, запрежним возилима, пољопривредним машинама и теретним возилима, било којим путним правцем почев од кат. парцеле број ... преко кат. парцеле бр. ... КО ... до кат. парцеле бр. ... својина туженог, па преко кат. парцеле број ..., ... и ... КО ..., својина тужиоца до кат. парцеле број ... КО ... својина туженог, који путни правац је одређен детаљним тачкама са идентификованим координатама па је тужени обавезан да ово призна и трпи и забрањује му се да убудуће за долазак до својих парцела број ... и ... КО ..., користи описани путни правац као и било који други путни правац који се простире преко непокретности тужиоца. Ставом трећим изреке, преиначена је наведена првостепена пресуда и у ставу 5. изреке, тако што је одбијен као неоснован противтужбени захтев туженог – противтужиоца којим је тражио да се утврди да он има право стварне службености пута за пролаз колским и пољопривредним машинама, прогон стоке и пешачки преко кат. парцела тужиоца – противтуженог број ..., ..., ... и ..., све КО ..., а који пролази путним правцем описаним у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца – противтуженог и потврђено је решење Основног суда у Ваљеву, Судска јединица Мионица П бр.2828/12 од 10.12.2013. године. Ставом петим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу 6. изреке првостепене пресуде па је тужени – противтужилац обавезан да тужиоцу – противтуженом на име трошкова првостепеног поступка исплати 35.250,00 динара у париционом року. Ставом шестим изреке, тужени-противтужиоца обавезан је да тужиоцу противтуженом накнади трошкове другостепеног поступка од 24.400,00 динара у париционом року.

Против наведене пресуде донете у другом степену и то одлука садржаних у ставовима другом, трећем, петом и шестом изреке, тужени-противтужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешно примењеног материјалног права, описно се позивајући на разлоге из члана 404. ЗПП.

Бавећи се оценом дозвољености ревизије у смислу члана 410. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је изјављена ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, због начина одлучивања другостепеном одлуком у побијаном делу, због чега нема разлога да се о изјављеној ревизији одлучује применом члана 404. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана. Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити битна повреда из члана 407. став 1. тачка 5. ЗПП у поступку пред другостепеним судом, на коју се ревизијом неосновано указује. Без утицаја је ревидентов навод да је доношењем побијане пресуде учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП јер ова битна повреда не може бити разлог за изјављивање ревизије на основу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени-противтужилац је последњих 20 година лично, а претходно преко 40 година преко својих правних претходника, као власник катастарских парцела број ... и ..., за долазак до њих користио спорни путни правац, који прелази преко катастарских парцела власништво тужиоца број ..., ..., ... и ... све КО ..., идентификованих на основу налаза и мишљења судског вештака геодетске струке. У том временском периоду изграђен је асфалтни пут који носи ознаку кат. парцеле бр. ... КО На основу налаза и мишљења судског вештака саобраћајне струке, утврђено је да кат. парцеле туженог – повласно добро имају приступ јавном путу путним правцем означено као тзв. „упућујући пут“ преко макадамског пута који је повезан са асфалтним путем у укупној дужини од 1.456 м2, док је постојећи путни правац дужине 315 м2. По критеријуму путних подлога, по налазу и мишљењу истог судског вештака, упућујући правац је повољнији јер се пружа макадамским и асфалтним путем, насупрот присуства блата и уз мању саобраћајну подобност спорног пута у случају кише и снега. Упућујући правац је по критеријумима оптерећености парцела других власника повољнији јер се пружа јавним путем, док спорни путни правац прелази преко парцела тужиоца у дужини од 292 метара; а за коју оптерећује послужно добро.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања правостепени суд је закључио да је постојећи путни правац повољнији јер је његова дужина значајно краћа од тзв. упућујућег пута, па се тако остварује знатна уштеда у условима суве подлоге за власника повласног добра; због чега је сматрао да нису испуњени услови из члана 58. Закона о основама својинскоправних односа за престанак права стварне службености пролаза. У ситуацији када је утврђено да је тужени – противтужилац пролазио предметним путем без тужиочевог противљења преко 20 година, првостепени суд је утврдио постојање права стварне службености пролаза на основу члана 56. у вези члана 54. цитираног закона.

Правилно је другостепени суд побијаном одлуком и по налажењу овога суда закључио да у ситуацији када је тужени – противтужилац у међувремену стекао могућност да користи други пут за долазак до својих катастарских парцела, да, су се стекли услови за престанак његовог права службености пролаза из члана 58. Закона о

основама својинскоправних односа, јер је она постала непотребна за коришћење повласног добра и руководећи се такође начелом рестрикције прописаним одредбом члана 50. истог закона. Спорни путни правац оптерећује послужно добро у дужини од око 292 метара, а тзв. упућујући пут, иако дужи за око 1 км, погоднији је за пролаз у случају кише и блата јер је посут макадамом и пружа се јавним путем.

Нису основани ни ревизијски наводи туженог да је доношењем побијане пресуде другостепени суд погрешно применио материјално право, укидањем права стварне службености пролаза због „лоших временских услова“, с обзиром да су се и по налажењу овога суда стекли услови за престанак права стварне службености пролаза наведеним путем у смислу члана 58. Закона о основама својинско-правних односа у ситуацији када је у међувремену изградњом асфалтног пута и формирањем тзв. упућујућег пута преко макадамског, формиран нови путни правац који је повољнији по критеријуму подлоге и по критеријуму оптерећености, односно на начин који најмање оптерећује послужно добро у смислу члана 50. цитираног закона којим се руководи начело рестрикције.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу чл.165. став 2. у вези чл.153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић